

KAJAANIN VESI -LIIKELAITOS

TILINPÄÄTÖS 2020

Sisällys

Kajaanin Vesi -liikelaitos	2
1. Toimintakertomus	2
1.1 Liikelaitoksen johtajan katsaus	2
1.2 Liikelaitoksen hallinto	2
1.3 Taloudellinen kehitys.....	3
1.4. Olennaiset tapahtumat	3
1.5. Liikelaitoksen henkilöstö	4
1.6. Ympäristöasiat	5
1.7. Merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät sekä muut toiminnan kehittymiseen vaikuttavat seikat.....	5
1.8. Kajaanin Vesi -liikelaitoksen vesihuoltopalveluiden hintataso, tehokkuus, laatu ja kannattavuus	5
2. Talousarvion toteutumisvertailu	7
2.1 Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen.....	7
2.2. Talousarvion toteumat, tuloslaskelma-, investointi- ja rahoitusosa	11
3. Tilinpäätöslaskelmat	14
4. Tilinpäätöksen liitetiedot 31.12.2020	18
4.1. Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	18
4.2. Tuloslaskelman liitetiedot	18
4.3. Taseen liitetiedot	19
4.3.1. Taseen vastaavia koskevat liitetiedot.....	19
4.3.2. Taseen vastaavia koskevat liitetiedot.....	20
4.3.3 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot	21
4.3.4 Ympäristöasiat.....	21
4.3.5 Henkilöstöä koskevat liitetiedot	22
5. Kirjanpito- ja tositelajit	23
6. Tilinpäätöksen allekirjoitus.....	24

Kajaanin Vesi -liikelaitos

1. Toimintakertomus

1.1 Liikelaitoksen johtajan katsaus

Kajaanin Vesi -liikelaitoksen toimintavuosi 2020 oli koronapandemian vuoksi erilainen ja jopa poikkeuksellinen mutta niin toiminnan kuin taloudellisen tuloksen puolesta menestyksenkäs. Taloudellinen tulos oli noin 170.000 euroa talousarviota parempi. Perustehtävä eli asiakkaille tarjottavat vesihuoltopalvelut toimivat käytännössä keskeytyksettä hyvälaatuisina kohtuulliseen hintaan niin valtakunnallisten vertailujen kuin oman tilastoinninkin perusteella. Talous- ja jäteveden myynti erityisesti omalle toiminta-alueelle jatkoi vähenemistään edellisistä vuosista kiihtyen.

Koronapandemiaan sopeutumisen lisäksi Kajaanin Vesi -liikelaitos otti vuonna 2020 voimakkaasti digiloikkaa. Uuden asiakastietojärjestelmän käyttöönotto oli koko vuoden mittainen projekti ja uusi järjestelmä otettiin käyttöön marraskuun lopussa. Siirtyminen etäluettaviin vesimittareihin käynnistyi toden teolla niin ikään vuonna 2020. Koronapandemian hidastuksista huolimatta vuoden lopussa yli 16 % asiakkaista oli etäluennassa. Mikäli hanke etenee suunnitellusti, kaikki Kajaanin Vesi -liikelaitoksen vesimittarit ovat etäluennassa seuraavan 3 - 4 vuoden kuluessa. Nämä uudistukset yhdessä suoraviivaistavat Kajaanin Veden mittarointi- ja laskutusprosesseja sekä lisäävät itsepalveluominaisuuksia.

Kajaanin Vesi -liikelaitos on suhteellisen onnistuneesti hallinnut saneerausvelkaansa säännöllisesti päivitettävällä korjausvelkalaskennalla ja sitä hyödyntäen toteutetulla merkittävällä vesihuoltoverkostojensa saneerauksella, jota jatketaan myös tulevaisuudessa. Myös vesihuollon laitteiden ja rakennuksineen saneerataan säännöllisesti. Vuonna 2020 aloitettiin ikääntyvän jätevedenpuhdistamon tämän vuosikymmenen lopussa toteutettanevan korvausinvestoinnin valmistelu esisuunnittelulla.

Kajaanin Vesi -liikelaitoksen päätuotteiden talous- ja jäteveden myynti omalla toiminta-alueella on maltillisesti vähentynyt vuosittain. Vuonna 2020 tämä väheneminen, kenties osin koronapandemian vuoksi, on kiihtynyt ja Kajaanin Vesi -liikelaitokselle vähintäänkin katteeton tukkumyynti vesihuolto-osuuskunnille ja -yhtymille on kasvanut selvästi. Tämä yhdessä investointitarpeiden kanssa aiheuttaa jatkossa selkeän korotuspaineen vesihuollon käyttömaksuille tai siirtämällä maksupainotusta enemmän kiinteisiin maksuihin ja korottamalla nyt katteettomien palvelujen maksuja.

Kajaanin Vesi -liikelaitoksen vuoden 2020 tulos oli kaikin puolin hyvä. Talous on vakaa ja sille asetetut toiminnalliset sekä taloudelliset tavoitteet saavutettiin ja asiakkaat ovat pääsääntöisesti tyytyväisiä vesihuoltopalveluiden laatuun. Saavutuksen toteutumisessa merkittävässä roolissa on ollut poikkeuksellisenakin vuotenakin työhönsä paneutunut henkilöstö.

1.2 Liikelaitoksen hallinto

Vuosi 2020 oli liikelaitoksena toimineen Kajaanin Vesi -liikelaitoksen 16. toimintavuosi, 12. Kuntalain (410/2015) säännösten mukaisena liikelaitoksena nykyisellä nimellään ja samalla Kajaanin kunnallisen vesihuollon 99. toimintavuosi.

Kajaanin Vesi -liikelaitos päättää itsenäisesti toimintaansa liittyvistä asioista. Liikelaitoksen toimielinten vastuista ja tehtävistä säädetään kuntalaissa (410/2015) ja liikelaitoksen tehtävistä määrätään kaupungin hallintosäännössä ja liikelaitoksen toimintasäännössä.

Liikelaitoksen toiminnasta, kehittämisestä ja tuottavuudesta vastaa Kajaanin kaupunginhallituksen alainen Kajaanin Vesi -liikelaitoksen johtokunta yhteistyössä liikelaitoksen johtajan kanssa kaupunginvaltuuston määrittämien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden mukaisesti. Johtokunta vastaa liikelaitoksen hallinnon ja toiminnan sekä sisäisen valvonnan järjestämisestä. Kaupunki toteuttaa omistajaohjaustaan omistajapoliittisten linjausten ja ohjelman sekä liikelaitoksen johtokunnan kautta.

Johtokuntaan kuuluu viisi kaupunginhallituksen valitsemaa varsinaista jäsentä ja yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä. Kaupunginhallitus valitsee yhden jäsenistä puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi. Lisäksi kaupunginhallitus nimeää johtokuntaan läsnäolo- ja puheoikeudella oman edustajansa sekä vastaavat oikeudet omaavan henkilökunnan edustajan ja tälle henkilökohtaisen varaedustajan Kajaanin Vesi -liikelaitoksen henkilökunnan esityksestä. Johtokunta kokoontui vuonna 2020 viisi kertaa, joista koronapandemian vuoksi neljä pidettiin etäkokouksina.

Kajaanin Vesi -liikelaitoksen johtokunta 1.1. - 31.12.2020:

Jäsenet	Henkilökohtaiset varajäsenet
Leppänen Akseli, pj.	Suutari Hannu
Fonselius Päivi, vpj.	Pelkonen Sisko
Ikonen Teemu	Tuunanen Hannu
Määttä Anneli	Määttä Anne
Pyy Markku	Ahlqvist Pertti
Halonen Jarmo, henkilöstön edustaja	Hyttinen Marko
Oikarinen Markku, kaupunginhallituksen edustaja	

Kajaanin Vesi -liikelaitosta, sen sisäistä hallintoa ja kehittämistä johti tilivelvollisena viranhaltijana vuonna 2020 Kajaanin Veden johtaja Juha Nurminen apunaan johtoryhmä. Liikelaitoksen johtajan valitsee kaupunginhallitus ja johtoryhmän kokoonpano määritellään toimintasäännössä. Johtoryhmän tehtävänä on tukea johtajaa liikelaitoksen toiminnan kehittämisessä sekä asioiden valmistelussa. Johtoryhmän puheenjohtajana toimii liikelaitoksen johtaja ja jäsenenä verkostopäällikkö, käyttöpäällikkö ja henkilöstön keskuudestaan valitsema edustaja. Johtokunnan puheenjohtajalla on osallistumisoikeus johtoryhmän kokouksiin ja vuonna 2020 Kajaanin Veden asioita hoitava kaupungin controller on myös osallistunut johtoryhmän kokouksiin. Vuonna 2020 Johtoryhmä kokoontui 11 kertaa.

1.3 Taloudellinen kehitys

Kajaanin Vesi -liikelaitoksen tulos oli noin 171.000 euroa muutettua talousarviota parempi. Tilikauden tulokseen vaikuttivat merkittävimmin liikevaihdon ja muiden tulojen toteutuminen suunnitellusti pandemiasta huolimatta sekä materiaali- ja palvelukulujen toteutuminen suunniteltua pienempinä. Kajaanin Vesi -liikelaitoksen tuloutus kaupungille oli suunnitellusti 1,2 miljoonaa euroa.

Korjausvelan hallinta ja muut investointi- ja kehittämistarpeet sekä palvelutasovaatimukset pitävät yllä investointi- ja maksupaineita myös tulevaisuudessa. Mikäli kulutus siirtyy jatkossa vuoden 2020 tapaan yhä voimakkaammin katteettomaan tukkumyyntiin vesihuolto-osuuskunnille ja -yhtymille oman toiminta-alueen myynnin kustannuksella, hintoihin kohdistuu tulevaisuudessa merkittäviä kasvupaineita tai tukkumyynti on muutettava katteelliseksi ja perusmaksuina kerättävien tai muiden kiinteiden maksujen osuutta on kasvatettava merkittävästi nykyisestä noin 20 %:sta. Vesihuollon maksuja valtakunnallisesti vertaillaessa Kajaanin Vesi -liikelaitoksen hinnat ovat toistaiseksi kilpailukyisiä.

1.4. Olennaiset tapahtumat

Kajaanin Vesi -liikelaitos tuotti vuonna 2020 talousarvion palvelulinjauksensa mukaisesti perustehtävään keskittyen yksinkertaistettuna kahta tuotetta: talous- ja jätevesihuoltopalveluita sekä niihin liittyviä volyymiltaan vähäisiä lisä- tai sivupalveluita. Lisäksi kaupungille tuotettiin vähäisessä määrin huleveden viemäroinnin ylläpitoa tukevia palveluita. Talousvettä laskutettiin 1.962.118 m³ ja jätevettä 1.932.943 m³, joista tukkumyyntinä vesihuolto-osuuskunnille ja -yhtymille 144.786 m³ talousvettä ja 134.641 m³ jätevettä. Laskutettavan veden ja jäteveden määrä väheni 3,0 % vuodesta 2019 mutta kun huomioidaan vuonna 2019 tapahtunut muutama merkittävä asiakkaan mitattu vuoto, vuotuinen vähenemä oli noin 1,2 %. Vesihuoltolain mukaiseen vesihuoltoon kuuluvan laskutettavan talousveden ja jäteveden määrä omalla toiminta-alueella väheni edellisestä vuodesta noin 2,5 %, talousveden myynti noin 2,7 % ja jäteveden myynti noin 2,2 % vuodesta 2019. Katteeton tukkumyynti, jossa huomioitu vuoden 2019 vuoto, vesihuolto-osuuskunnille ja -

yhtymille kasvoi noin 20 % vuodesta 2019, talousveden tukkumyynti noin 8 % ja jäteveden tukkumyynti noin 36 %. Päätuotteiden laadussa ja palvelun keskeytymättömyydessä ei ollut merkittäviä poikkeamia.

Marraskuussa 2020 online-palveluineen käyttöön otettuun uuteen asiakastietojärjestelmään vietiin vuoden 2020 lopussa 1.230 käyttöpaikan eli 16,4 %:n veden mittauksien etäluenta hyödyntäen. Kaikkien kiinteistöjen siirtäminen etäluentaan jatkuu seuraavat 4-5 vuotta. Vuonna 2010 käyttöön otettua sähköistä laskutusta käytti vuoden 2020 lopussa 3.354 käyttäjää, mikä on 44,7 % 7.497 laskutettavasta käyttöpaikasta. Kajaanin Vesi -liikelaitos lähetti vuonna 2020 kaikkiaan 30.158 laskua.

Vuonna 2020 vesihuoltoverkostoja saneerattiin noin 6,1 km, josta 0,6 km katusaneerauksen yhteydessä. Uusia vesihuoltoverkostoja rakennettiin noin 0,7 km. Jätevesiviemäriin pääsevien vuotovesien vähentämiseksi saneerattiin noin kymmenen jätevesiviemärikaivoa.

Kajaanin Vesi -liikelaitos käynnisti nykyisen jätevedenpuhdistamon tavoitteellisesti tämän vuosikymmenen lopussa korvaavan jätevedenpuhdistamon esisuunnittelun keväällä 2020. Esisuunnitelma valmistuu kevääseen 2021 mennessä.

Osana kaupungin talouden sopeuttamissuunnitelmaa Kajaanin Vesi -liikelaitoksen vuodesta 2008 käytössä ollut tulospalkkiomalli lakkautettiin, minkä seurauksena vuoden 2020 muutetussa talousarviossa henkilöstökuluja pienennettiin noin 33.000 euroa.

Kajaanin Vesi -liikelaitos täytti sille asetetut toiminnalliset tavoitteet hyvin vuonna 2020. Talousveden laadun tarkkailemiseksi otetuista 88 näytteestä kaikki täyttivät talousvedelle asetetut terveydelliset laatuvaatimukset ja 84 myös suositukset. Suunnittelemattomia palvelun keskeytyksiä oli seitsemän kappaletta ja keskeytysten keskimääräinen asiakasaika oli noin kolme minuuttia/asiakas/vuosi. Viemäritukoksia oli kuusi kappaletta. Jätevedenpuhdistamo täytti kaikki sille asetetut neljännesvuosittaiset vaatimukset. Keväällä 2020 tehdyn Kunnallistekniset palvelut -kyselytutkimuksen mukaan asiakkaat ovat tyytyväisiä Kajaanin Vesi -liikelaitoksen palveluihin ja talousveden laatua sekä toimitusvarmuutta pidettiin kyselyyn osallistuneiden kaupunkien parhaana. Lähes kaikissa arvioiduissa parametreissa oli parannusta edelliseen 2018 tehtyyn tutkimukseen. Vesilaitosyhdistyksen ylläpitämän Venla-tunnuslukujärjestelmän tunnusluvuihin voi tehdä samansuuntaisia johtopäätöksiä.

1.5. Liikelaitoksen henkilöstö

Kajaanin Vesi -liikelaitoksella oli vuonna 2020 henkilöstöä 19,9 henkilötyövuosina mitattuna (vakituksia 18,3). Harjoittelijoita ja määräaikaista työvoimaa on käytetty mm. jätevedenpuhdistamo- ja -pumppaamotiimin lomien sijaistuksiin ja pandemiaan varautumiseen sekä asiakastietojärjestelmän vaihdon aiheuttamien tehtävien järjestelyihin. Harjoittelijoita palkattiin pandemian vuoksi suunniteltua vähemmän. Vuonna 2020 rekrytoitiin kaksi uutta työntekijää: vuonna 2019 alkanut työpaikan vaihdon vuoksi suoritettu rekrytointi saatiin päätökseen ja henkilöstösuunnitelman mukaisesti eläköityneen työntekijän tilalle rekrytoitiin uusi erilaisella toimenkuvalla. Vuonna 2020 eläköityi yksi työntekijä.

Henkilöstökulut olivat noin 1,2 miljoonaa euroa (61.130 €/hvt). Liikevaihto henkilötyövuotta kohden oli 376.800 euroa.

Marraskuussa toteutettiin Kajaanin Vesi -liikelaitoksessa osana kaupunkikonsernin vastaavaa työyhteisön toimivuutta mittaava Parempi työyhteisö -tutkimus. Tulokset saatiin ja käsitellään vuoden 2021 alussa.

Korona-pandemian vuoksi Kajaanin Vesi -liikelaitoksen henkilöstöstä noin 2/3 oli maaliskuun lopusta elokuun alkuun etätöissä tai hajautettuna siten, että sosiaaliset kontaktit olisivat mahdollisimman vähäiset. Loppuvuodesta etätöitä tehtiin ns. hybridimallin mukaan ajoittain ja huomattavasti kevättä vähemmän. Pandemian leviämisen ehkäisemiseksi mm. käytettiin suojaimia yms., suljettiin asiakaspalvelu, ei vastaanotettu vierailijoita sekä muutettiin työ- ja palaverikäytäntöjä. Valtaosa kokouksista ja palaverista pidettiin etänä ja koko henkilöstön yhteiset palaverit ja virkistyspäivät yms. peruttiin tai toteutettiin muulla tavoin.

1.6. Ympäristöasiat

Kajaanin Vesi -liikelaitoksen vastuulla olevista tehtävistä ympäristöpanostuksiin kuuluviksi luetaan pohjavedensuojelua varten tehdyt pohjavesimittaukset ja -analyysit sekä muut toimenpiteet lähinnä vedenhankinnassa. Jätevesihuolto on huomioitu ympäristöpanostuksena käytännössä kokonaisuudessaan sisältäen viemäriverkoston käytön ja kunnossapidon, jätevesien puhdistuksen, lietteen käsittelyn sekä näihin liittyvät tutkimukset, analyysit ja ympäristöluvan velvoittamat vesiensuojeluun ja kalatalouteen liittyvät tutkimukset ja maksut sekä jätevesihuollon investoinnit. Ympäristötuloiksi on luettu jäteveden käyttö- ja perusmaksut.

Viemärointi ja jäteveden- sekä lietteenkäsittely on kustannuksiltaan Kajaanin kaupungin merkittävin ympäristöpanostus. Kajaanin Vesi -liikelaitos käytti vuonna 2020 ympäristötekijöihin käyttötaloudestaan 3,4 miljoonaa euroa ja pysyviin vastaaviin sisältyy aktivoituja pitkävaikutteisia ympäristömenoja 12,8 miljoonaa euroa. Ympäristötulot olivat 4,8 miljoonaa euroa.

Vuonna 2020 Kajaanin Vesi -liikelaitos täytti kaikki sille ympäristöluvassa neljännesvuosittaisiksi asetetut vaatimukset jätevedenpuhdistuksen suhteen. Pohjavedenoton ottomäärien kaikkien kuukausittaisten 96 seurantapisteen tulokset alittivat lupamääräysten keskiarvomaksimiottomäärät. Kajaanin ja Kainuun yhteisen ilmastostrategian ? toteutumista Kajaanin Vesi -liikelaitos edesauttoi pumppausten energiaoptimoinnilla saneerausten yhteydessä.

1.7. Merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät sekä muut toiminnan kehittymiseen vaikuttavat seikat

Talousarvioon 2020 on kirjattu Kajaanin Veden keskeisimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit, joita on arvioitu yhdenmukaisesti kaupunkikonsernissa osavuositiedotuksessa 1.1.-30.6.2020 sekä tämän tilinpäätöksen erillisessä tuloskortissa. Vuonna 2020 ei realisoitunut merkittäviä riskejä.

Vuoden 2020 syksyllä Kajaanin Vesi -liikelaitos päivitti kaupungin kokonaisvaltaisen riskienhallinnan ohjelmistoa hyödyntäen strategisten, taloudellisten ja vahinkoriskien riskiarviot ja osa niistä on huomioitu vuoden 2021 talousarviossa. Kajaanin Vesi -liikelaitos aloitti vuonna 2020 operatiivisten/toiminnallisten riskien kokonaisvaltaisen riskinarvioinnin päivityksen erillisellä vesihuollon riskienhallintaohjelmistolla. Se valmistuu talousvesihuollon osalta vuonna 2021 ja jätevesihuollon osalta 2021-2022. Tuloksia käytetään riskienhallinnassa ja varautumissuunnittelussa ja huomioidaan tarkemmin vuoden 2022 talousarviossa. Kajaanin Vesi -liikelaitos jatkoi vuonna 2019 aloitettua lukitustensa ajanmukaistamista loppuilla talousvesihuollon kohteilla.

1.8. Kajaanin Vesi -liikelaitoksen vesihuoltopalveluiden hintataso, tehokkuus, laatu ja kannattavuus

Vuoden 2020 alusta Kajaanin Vesi -liikelaitos päivitti hinnastoaan, jossa pitkäjänteisen suunnitelman mukaisesti käyttö- ja perusmaksuja korotettiin kokonaisvaikutukseltaan noin 3,3 %. Talousveden käyttömaksun korotus oli noin 0,9 %. Jäteveden käyttömaksun korotus oli noin 5,2 % ja perusmaksun korotus noin 3,2 %. Palvelumaksuja päivitettiin vastaamaan kustannuksissa tapahtuneita muutoksia. Lisäksi jätevesiviemäriin joutuvien hulevesien vähentämiseksi kiinteistöille, jotka johtavat hulevesiä jätevesiviemäriin määritettiin korotetut jäteveden perusmaksut. Seuraavaan taulukkoon on koottu Kajaanin Vesi -liikelaitoksen hintatasoa, tehokkuutta, laatua ja kannattavuutta kuvaavia tunnuslukuja vuosilta 2017 - 2020.

KAJAANIN VESI -LIKELAITOS TUNNUSLUKUJA				
Tunnusluvut 31.12.	2017	2018	2019	2020
Verkostoon pumpattu vesimäärä (m3/a)	2 666 326	2 653 391	2 562 862	2 472 998
Laskutettu vesimäärä (m3/a)	2 040 246	2 027 772	2 076 244	1 962 118
Käsiteltäväksi johdettu jätevesimäärä (sis.ohitukset) (m3/a)	3 811 198	3 437 352	3 276 024	3 922 033
Laskutettu jätevesimäärä (m3/a)	1 987 083	1 951 787	1 938 819	1 932 943
Vesijohtoverkoston liittynyt asukasmäärä (as)	34 650	34 660	34 177	35 003
Jätevesiviemäriverkoston liittynyt asukasmäärä (as)	32 950	32 960	31 210	32 234
Vesijohtorunkoverkoston pituus (km)	522,7	527,0	528,0	529,0
Jätevesirunkoverkoston pituus (km)	262,4	262,6	264,0	265,0
Laatuvaatimukset täyttävä talousvedenlaatu %	100,0	100,0	100,0	100,0
Laskuttamattoman talousveden osuus (tai hukkavesi) %	25,4	23,9	19,7	21,2
Vesijohtoverkoston uusiutumisaika v	119,3	239,5	203,1	114,8
Putkirikkojen määrä vesijohtoverkosto/verkostopituus (kpl/km vuosi)	0,01	0,01	0,01	0,01
Veden ominaiskäyttö, Kotitalouksien veden käyttö (l/as/vrk)	149,9	151,1	153,3	150,0
Jätevedenpuhdistuksen lupaehtojen täytyminen %	100,0	100,0	100,0	100,0
Puhdistamattoman jäteveden ohitukset %	0,00	0,00	0,12	0,05
Laskuttamattoman jäteveden osuus %	47,9	43,2	40,8	50,7
Jätevesijohtoverkoston uusiutumisaika v	84,5	154,5	64,4	176,7
Investonnit yhteensä (€)	3 271 658	2 311 219	2 458 147	3 353 541
Omistajatuloutus (€)	1 200 000	1 200 000	1 200 000	1 200 000
Käyttömaksu, talousvesi, €/m3 (sis. alv)	1,23	1,31	1,34	1,35
Käyttömaksu, jätevesi, €/m3 (sis. alv)	2,36	2,28	2,37	2,49
Toiminnan tuotot/toiminnan kulut %	212,8	203,8	214,2	210,3
Käytön ja ylläpidon omakustannushinta, €/m3	0,88	0,89	0,86	0,92
Tuloutus suhteessa liikevaihtoon %	16,9	16,7	16,2	16,0
Investoinnit/poistot	1,89	1,30	1,37	1,83
Investointien tulorahoitus %	81	108	113	82
Omistajan tuki investointikustannuksiin/kokon.investoinnit %	0,00	10,6	0,0	0,0
Sijoitetun pääoman tuotto (%)	8,7	7,7	8,5	8,0
Omakotitalon vertailuhinta, VVY:n laskentaperusteella, €/m3	4,94	5,00	5,14	5,28

2. Talousarvion toteutumisvertailu

2.1 Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Palvelulinjaukset

Palvelulinjaus	Toteutunut 2020	Tila
Saneerausinvestointeja korjausvelan hallitsemiseksi toteutetaan keskimäärin valtuustokausittain päivitettävän korjausvelkaselvityksen mukaisella määrällä.	Saneerausinvestointeja n. 2,5 M€.	Toteutuu
Liittymis-, laskutus- ja mittarointiprosesseja sujuvoitetaan ja suoraviivaistetaan sekä itsepalveluominaisuuksia kehitetään digitalisaatiota hyödyntämällä ja järjestelmiä uusimalla.	Uuden asiakastietojärjestelmä käytössä 17.11.2020 ja sen online-palvelu 24.11.2020 alkaen. 1230 vesimittaria (16,4 %) etäluennassa.	Toteutuu osittain
Talous- (ja jäteveden) tuotannon ja jakelun ohjauksen kehittäminen/tehostaminen mitattua tietoa hyödyntäen.	Kaukokäyttöjärjestelmän trendi- ja raporttipohjien päivitys ja monipuolistaminen.	Ei toteudu
Keskitytään perustehtävään ja toimintavarmuuteen. Muita tehtäviä otetaan vastattavaksi harkiten, mikäli niistä saatava kate on vähintään ydintehtävien tasolla ja resursseja tai kapasiteettia on niihin käytettävissä.	Riskinarvioiden (WSP, SSP, Granite) päivitykset käynnissä, valmistuu 2021.	Toteutuu osittain
Aloitetaan jätevedenpuhdistamon uusinnan valmistelu siten, että Peuraniemen jätevedenpuhdistamon teknisen käyttöiän täytyessä ensi vuosikymmenen lopussa käytössä on korvaava jätevedenpuhdistamo.	Esisuunnitelma viimeistelyvaiheessa. Valmistuu keväällä 2021, nykyisen jätevedenpuhdistamon tarkentavia kuntotutkimuksia ja luontoselvityksiä lukuun ottamatta helmikuussa vaihteessa 2021.	Toteutuu
Vuoto- ja hulevesien pääsyä jätevesiviemäriin vähennetään yhteistyössä ympäristöteknisen toimialan kanssa.	Kajaanin Veden vuotovesitoimenpideinvestointeja (viemärikaivosaneerauksia) n. 6.000 €. Ei yhteisiä vuotovesitoimenpiteitä.	Ei toteudu
Taksamallia uudistetaan Vesilaitosyhdistyksen ohjeen mukaisesti niin, että alueellista ja asiakasryhmittäistä aiheuttamisperiaatetta toteutetaan nykyistä selkeämmin. Laskutettavan talous- ja jätevesimäärän väheneminen sekä hulevesien ohjaaminen pois jätevesiviemäristä otetaan huomioon uudistuksessa.	Merkittävästi korotettu jäteveden perusmaksu kiinteistöille, jotka johtavat hulevesiä jätevesiviemäriin.	Toteutuu osittain
Osallistutaan ympäristöteknisen toimialan johtamaan vesihuollon kehittämissuunnitelman päivitykseen.	Vesihuollon kehittämissuunnitelman laatijan kilpailutus käynnissä, toteutus 2021 (Ympäristötekninen toimiala).	Ei toteudu

Sitovat tavoitteet

Selvitys tavoitteiden toteumasta ja olennaisista poikkeamista

Sitova tavoite	Tavoite 2020	Toteutunut 2020	Tila
Tuottovaatimus	1 200 000 euroa, joka koostuu peruspääoman korosta ja tuloutuksesta	1 200 000 euroa	Toteutuu
Tilikauden ylijäämä ennen varauksia	> 700 000 euroa (ei sitovia)	910 904 euroa	Toteutuu

Toiminnalliset tavoitteet

Hyvää elämää älykkäässä kaupungissa

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoite 2020	Toteutunut 2020	Tila
Asiakastyytyväisyys	Kuntatekniikan palvelukyselyn vesihuollon osuuden keskiarvo parillisina vuosina, 0 - 5	4,35	4,45	Toteutuu
Vesihuollon toimitusvarmuus	Vedenjakelun suunnittelemattomat käyttökatkokset, tuntia/asukas/vuosi	0,14	0,05	Toteutuu
Sähköisen palvelun lisääminen	Vesimittarien etäluku	20 % vesimittareista etäluennassa	16,4 % vesimittareista etäluennassa	Toteutuu osittain

Resurssiäisautta luontokaupungissa

Energiätehokkuus	Jätevedenpumppaamoiden energiatehokkuus optimoitu, % pumppaamoista	60 %	60 %	Toteutuu
Ympäristöystävällinen viemäröinti ja jätevedenpuhdistus	Jätevedenpuhdistamon kuukausinäytteistä lupaehtojen mukaisia, %	90 %	95,8 %	Toteutuu

Osaajista elinvoimaa

Harjoittelupaikkojen tarjoaminen tuleville osaajille	Harjoittelu- ja työssäoppimispaikkoja, htv/vuosi	0,8	0,6	Toteutuu osittain
--	--	-----	-----	-----------------------

Riskienhallinta

- 20 – 25** **Kriittinen tai ei siedettävissä oleva riski.** Tällainen riskitekijä vaatii yleensä välittömiä toimia.
- 10 – 16** **Merkittävä tai nopeasti toimenpiteitä vaativa riski.** Yleensä tämän kaltaiselle riskille on luotava suunnitelma, jolla sitä hallitaan, esimerkiksi sen pienentämisen osalta.
- 4 – 9** **Huomioitava tai seurattava riski.** Välittömät toimenpiteet eivät ole välttämättömiä, mutta riskiä ja sen kehittymistä on seurattava.
- 1 – 4** **Ei riskiä tai hyvin matala riski.** Ei vaadi välittömiä toimenpiteitä.

Riskiluokka	Riski	Riskiarvio	Toteutunut 2020
Strategiset riskit	Vesiosuuskuntien liittämisen tai kunta-/vesilaitosfuusioiden vaikutukset vastuiden lisääntymiseen, tehokkuuden (m ³ /km) heikkenemiseen ja edelleen resurssitarpeisiin ja asiakashinnoitteluun	Todennäköisyys: 2 Vakavuus: 3 6	Ei toteutunut.
Strategiset riskit	Toimintakyvyn/palvelutason heikkeneminen puutteellisen omaisuudenhallinnan (korjausvelan kasvun) vuoksi	Todennäköisyys: 2 Vakavuus: 3 6	Ei toimintakyky-/palvelutaso-ongelmia.
Strategiset riskit	Tulopohjaan nähden liian laaja toiminta-alue ja/tai palvelurepertuaari tai -taso	Todennäköisyys: 2 Vakavuus: 2 4	Ei toteutunut.
Rahoitusriskit	Tulojen vähentyminen laskutettavan talous- ja/tai jäteveden määrän vähentyessä	Todennäköisyys: 3 Vakavuus: 3 9	Myynnin vähenemistä kompensoidaan hintojen korotuksilla.
Rahoitusriskit	Suurten korvausinvestointien (jätevedenpuhdistamo) rahoitus ja vaikutus asiakashinnoitteluun	Todennäköisyys: 2 Vakavuus: 4 8	Ei vaikutusta vielä, vaikuttanee tulevaisuudessa.
Toiminnalliset riskit	Vesihuollon häiriötilanne sähkö- tai tietoliikennejärjestelmien keskeytyksen, verkosto tai laitteistorikkojen, poikkeuksellisten sääilmiöiden tai laatuhäiriöiden vuoksi	Todennäköisyys: 3 Vakavuus: 4 12	Ei vakavia häiriötilanteita.
Vahinkoriskit	Korvausvastuu vastuuvakuutuksen piiriin kuulumattomasta vesihuollon virheestä aiheutuneesta vahingosta	Todennäköisyys: 2 Vakavuus: 4 8	Ei vakavia korvattavia vahinkoja.
Vahinkoriskit	Korvausvastuu ympäristölupaehdot ylittävistä päästöistä (esim. jätevedenpuhdistamon toimintahäiriö)	Todennäköisyys: 2 Vakavuus: 4 8	Ei merkittäviä päästöjä.
Vahinkoriskit	Työntekijöiden henkilövahinkoriskit	Todennäköisyys: 3 Vakavuus: 3 9	Ei merkittäviä henkilövahinkoja.

Sisäinen valvonta

Valvonnan kohde	Toimenpiteet	Toteutunut 2020
Päätöksentekoprosessi	Vastuut selkeästi määritelty (hallintosääntö & Kajaanin Veden toimintasääntö)	Päätöksentekoon liittyvät vastuut selkeästi määritetty.
Henkilöstöasiat	Kaupungin henkilöstöohjelma ja sen seuranta käytössä Kehityskeskustelut pidetään vuosittain kesäkuun loppuun mennessä. Työyhteisötaitojen merkitystä työyhteisön toimintaan korostetaan.	Kaupungin henkilöstöohjelma käytössä. Kehityskeskustelut käyty marraskuun loppuun mennessä. Pandemian vuoksi yhteiset tilaisuudet minimoitu ja niiden yhteyteen suunnitellut toimenpiteet siirtyneet.
Taloussuunnittelu	Talousarvion toteutumista seurataan kuukausittain.	Talousarvion toteuman seuranta kuukausittain.
Kirjanpito ja maksuliikenne	Tehtäväkokonaisuuksien ja tehtävänjaon tarkentaminen Kajaanin Veden ja taloushallinnon välillä asiakastietojärjestelmän käyttöönoton jälkeen	Asiakastietojärjestelmän käyttöönotto marraskuussa 2020. Taloushallinnon ja Kajaanin Veden yhteistyötä taloushallinnossa tiivistetty ja tarkennettu.
Talousraportointi	Talousraportointi johtokunnan jäsenille kuukausittain, käsittely johtoryhmässä ja johtokunnassa	Talousraportit johtokunnalle kuukausittain ja käsittely jokaisessa johtoryhmän ja johtokunnan kokouksessa.
Omaisuuksien hallinnointi	Korjausvelan määrän lisääntyminen pyritään estämään ajantasaisten korjausvelkalaskelmien ja riittävien sekä oikein kohdennettujen saneerausinvestointien avulla.	Saneerausinvestointeja n. 2,5 M€, joissa hyödynnetty vuonna 2019 päivitetyn vesihuoltoverkoston korjausvelkaselvityksen tuloksia.
Tietohallinto ja tietoturva	Tietosuojaselosteet ajan tasalla Tietohallinto- ja tietoturvaosaamisresurssien turvaaminen tietohallintoa hyödyntäen tai muilla keinoin sekä tarpeiden aktiivinen esille tuominen tietohallinnolle	Tietosuojaselosteet ajan tasalla. Kaupungin tietohallintouudistuksen lopputuloksen seuranta ja reagointi sen perusteella.
Avustusten, takausten ja vakuuksien myöntäminen	Kajaanin Vesi ei myönnä avustuksia, takauksia tai vakuuksia.	Ei myönnettyjä avustuksia, vakuuksia tai takauksia.
Sopimushallinta	Sopimusvastuut määritetty	Sopimusvastuut määritetty.
Hankkeiden (projektien) hallinnointi	Ei omaa hanketoimintaa	Ei omia hankkeita.

Kajaanin Vesi	TP 2019	TA 2020	TP 2020
Yhteensä (Henkilöstö, htv2)	19,9	20,7	19,9

2.2. Talousarvion toteumat, tuloslaskelma-, investointi- ja rahoitusosa

Talousarvion tuloslaskelmaosan toteutuminen

	TA 2020	TA 2020 muutokisineen	TP 2020 31.12.2020	Poikkeama	TP 2019
Liikevaihto	7 518 100,00	7 518 100,00	7 498 351,94	-19 748,06	7 403 706,11
Liiketoiminnan muut tuotot	4 500,08	4 500,08	30 321,81	25 821,73	22 602,01
Tuet ja avustukset				0	
Liikevaihto ja muut tuotot yhteensä	7 522 600,08	7 522 600,08	7 528 673,75	6 073,67	7 426 308,12
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 011 060,24	-1 011 060,24	-988 228,87	22 831,37	-939 146,75
Palvelujen ostot	-1 367 792,76	-1 367 792,76	-1 318 103,34	49 689,42	-1 229 143,14
Henkilöstökulut	-1 256 814,47	-1 223 724,12	-1 216 506,93	7 217,19	-1 202 926,88
Poistot ja arvonalentumiset	-1 876 265,16	-1 876 265,16	-1 831 061,40	45 203,76	-1 791 172,50
Liiketoiminnan muut kulut	-103 890,28	-103 890,28	-76 163,75	27 726,53	-95 757,06
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-5 615 822,91	-5 582 732,56	-5 430 064,29	152 668,27	-5 258 146,33
Liikelylijäämä	1 906 777,17	1 939 867,52	2 098 609,46	158 741,94	2 168 161,79
Korkotuotot				0	
Muut rahoitustuotot			12 574,01	12 574,01	10 946,80
Korkokulut				0	
Korvaus peruspääomasta	-2 749,73	-2 749,73	-39 281,80	-36 532,07	-39 281,80
Tuloutus ylijäämästä	-1 197 250,27	-1 197 250,27	-1 160 718,20	36 532,07	-1 160 718,20
Viivästyskorot				0	
Muut rahoituskulut				0	
Muut rahoituskulut			-279,97	-279,97	-149,02
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-1 200 000,00	-1 200 000,00	-1 187 705,96	12 294,04	-1 189 202,22
Ylijäämä ennen satunnaisia eriä	706 777,17	739 867,52	910 903,50	171 035,98	978 959,57
Ylijäämä ennen varauksia	706 777,17	739 867,52	910 903,50	171 035,98	978 959,57
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	706 777,17	739 867,52	910 903,50	171 035,98	978 959,57

Investointiosan toteutumisvertailu

	TA 2020	TA 2020 muutoksineen	TP 2020 Toteuma	Poikkeama	TP 2019
Rakennukset/rakentaminen					
Rakennukset					
Vesihuollon suunnittelu ja tutkiminen					
Vesihuollon rakentaminen ja saneeraus Rakentaminen ja saneeraus rahoitusos. Hulevesi - omaisuuden luovutus kaup.	-1 950 000,00	-2 050 000,00	-1 967 333,30	-82 666,70	-1 673 503,49
Vedenottamot	-10 000,00	-10 000,00	-8071,98	-1 928,02	
Pohjavesialueet					
Vedenkäsittelylaitokset					
Vesisäiliöt	-140 000,00	-205 000,00	-205 019,62	19,62	-376 406,15
Paineenkorotusasemat					
Jätevedenpumppaamot	-180 000,00	-105 000,00	-103 617,76	-1 382,24	-119 315,97
Jätevedenpuhdistamo	-450 000,00	-400 000,00	-398 427,05	-1 572,95	-229 042,68
Kiinteät rakenteet ja laitteet yhteensä	-2 730 000,00	-2 770 000,00	-2 682 469,71	-87 530,29	-2 398 268,29
Koneet ja kalusto					
Vesilaitoksen koneet	-200 000,00	-220 000,00	-220 178,57	178,57	-1 042,60
Viemärlaitoksen kon					
Koneet ja kalusto yhteensä	-200 000,00	-220 000,00	-220 178,57	178,57	-1 042,60
Aineettomat oikeudet	-100 000,00	-500 000,00	-450 892,87	-49 107,13	-58 835,93
Investoinnit yhteensä	-3 030 000,00	-3 490 000,00	-3 353 541,15	-136 458,85	-2 458 146,82

Talousarvion rahoitusosan toteutuminen

	TA 2020	TA 2020 muutoksineen	TP 2020 Toteuma	Poikkeama	TP 2019
Toiminnan rahavirta					
Liikelylijäämä	1 906 777,17	1 939 867,52	2 098 609,46	158 741,94	2 098 609,46
Poistot ja arvonalentumiset	1 876 265,00	1 876 265,00	1 831 061,40	-45 203,60	1 791 172,50
Rahoitustuotot ja kulut	-1 200 000,00	-1 200 000,00	-1 187 705,96	12 294,04	-1 189 202,22
Tulorahoituksen korjauserät			-10,00	-10,00	0
Toiminnan rahavirta	2 583 042,17	2 616 132,52	2 741 954,90	125 822,38	2 770 132,07
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-3 030 000,00	-3 490 000,00	-3 353 541,15	136 458,85	-2 458 146,82
Rahoitusosuudet investointimenoihin			0	0,00	0
luovutustulot			10,00	10,00	0
Investointien rahavirta	-3 030 000,00	-3 490 000,00	-3 353 531,15	136 468,85	-2 458 146,82
Toiminnan ja investointien rahavirta	-446 957,83	-873 867,48	-611 576,25	262 291,23	311 985,25
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset					
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Saamisten muutos kunnalta			691 316,28	691 316,28	-408 982,66
Saamisten muutos muilta			-128 730,51	-128 730,51	-115 408,65
Korttomien velkojen muutos kunnalta			-4 252,47	-4 252,47	-25 093,32
Korttomien velkojen muutos muilta			-89 783,33	-89 783,33	49 063,10
Liittymismaksujen muutos	125 000,00	125 000,00	151 248,39	26 248,39	203 843,62
Rahoituksen rahavirta	125 000,00	125 000,00	619 798,36	494 798,36	-296 577,91
Rahavarojen muutos	-321 957,83	-748 867,48	15 407,34	764 274,82	15 407,34
Rahavarojen muutos			8 222,11		15 407,34
Rahavarat kauden lopussa 31.12.			111 766,12		103 544,01
Rahavarat 1.1.			103 544,01		88 136,67

3. Tilinpäätöslaskelmat

Tuloslaskelma		1.1.-31.12.2020		1.1.-31.12.2019
Liikevaihto		7 498 351,94		7 403 706,11
Liiketoiminnan muut tuotot		30 321,81		22 602,01
Materiaalit ja palvelut				
Aineet ja tarvikkeet	-988 228,87		-939 146,75	
Palvelujen ostot	-1 318 103,34	-2 306 332,21	-1 229 143,14	-2 168 289,89
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-946 654,20		-936 964,46	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-238 969,00		-237 615,05	
Muut henkilöstösivukulut	-30 883,73	-1 216 506,93	-28 347,37	-1 202 926,88
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 831 061,40		-1 791 172,50	
Arvonalentumiset	0,00	-1 831 061,40	0,00	-1 791 172,50
Liiketoiminnan muut kulut		-76 163,75		-95 757,06
Liikeylijäämä		2 098 609,46		2 168 161,79
Rahoitustuotot ja -kulut				
Muut rahoitustuotot	12 574,01		10 946,80	
Korvaus peruspääomasta	-39 281,80		-39 281,80	
Muut rahoituskulut	-1 160 998,17	-1 187 705,96	-1 160 867,22	-1 189 202,22
Ylijäämä ennen satunaisia eriä		910 903,50		978 959,57
Ylijäämä ennen varauksia		910 903,50		978 959,57
Tiliikauden ylijäämä/alijäämä		910 903,50		978 959,57
Liikelaitoksen tunnusluvut				
Sijoitetun pääoman tuotto, %		7,96		8,53
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %		7,96		8,53
Voitto, %		12,2		13,2

Tunnuslukujen selitykset**Sijoitetun pääoman tuotto %**

= 100 * (yli-alijäämä ennen satunaisia eriä + kunnalle maks. korkokulut + muille maks. korkokulut + korvaus peruspo:sta) / (oma pääoma + sijoitettu koroll. Vierapääoma + poistoero ja vap.eht. Varaukset)

Kunnan sijoittama pääoman tuotto %

= 100 * (yli-alijäämä ennen satunaisia eriä + kunnalle maks. korkokulut + korvaus peruspo:sta) / (oma pääoma + lainat kunnalta + poistoero ja vapaaehtoiset varaukset)

Voitto %

= 100 * (yli-alijäämä ennen varauksia / liikevaihto)

Rahoituslaskelma	1.1.-31.12.2020	1.1.-31.12.2019
Toiminnan rahavirta		
Liikelyjäämä	2 098 609,46	2 168 161,79
Poistot ja arvonalentumiset	1 831 061,40	1 791 172,50
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 187 705,96	-1 189 202,22
Tulorahoituksen korjauserät	-10,00	0,00
Toiminta yhteensä	2 741 954,90	2 770 132,07
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-3 353 541,15	-2 458 146,82
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00	0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	10,00	0,00
Investoinnit yhteensä	-3 353 531,15	-2 458 146,82
Toiminnan ja investointien rahavirta	-611 576,25	311 985,25
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta		
Lyhytaikaisen lainojen muutos muilta		
Lainakannan muutokset yhteensä		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutokset kunnalta	691 316,28	-408 982,66
Saamisten muutokset muilta	-128 730,51	-115 408,65
Korottomien velkojen muutos kunnalta	-4 252,47	-25 093,32
Korottomien velkojen muutos muilta	-89 783,33	49 063,10
Liittymismaksujen muutos muilta	151 248,39	203 843,62
Muut maksuvalmiuden muutokset yhteensä	619 798,36	-296 577,91
Rahoituksen rahavirta	619 798,36	-296 577,91
Rahavarojen muutos	8 222,11	15 407,34
Rahavarojen muutos	8 222,11	15 407,34
Rahavarat 31.12.	111 766,12	103 544,01
Rahavarat 01.01.	103 544,01	88 136,67
Rahoituslaskelman tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä viideltä vuodelta, €	-565 563,89	-595 887,81
Investointien tulorahoitus, %	81,76	112,69
Kassan riittävyys, pv	0,53	5,30
Quick ratio	3,58	3,82
Current ratio	3,58	3,82

Tunnuslukujen selitykset

Investointien tulorahoitus %

= 100 * (yli-alijäämä ennen satunnaisia eriä + poistot ja arvonalentumiset - tuloverot) /
investointien omahankintameno

Pääomamenojen tulorahoitus %

= 100 * (yli-alijäämä ennen satunnaisia eriä + poistot ja arvonalentumiset - tuloverot) /
investointien omahankintameno + antolainojen nettolisäys + lainanlyhennykset

Tase	31.12.2020	31.12.2019
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	28 415 388,60	26 892 908,85
Aineettomat hyödykkeet	509 728,80	0,00
Tietokoneohjelmistot	509 728,80	0,00
Aineelliset hyödykkeet	27 755 779,50	26 743 028,55
Maa-alueet	262 814,62	262 814,62
Rakennukset	3 810 610,58	4 030 188,55
Johtoverkostot ja laitteet	21 054 697,24	20 300 212,71
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	1 736 958,43	1 774 906,58
Koneet ja kalusto	332 069,13	134 900,89
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	558 629,50	240 005,20
Sijoitukset	149 880,30	149 880,30
Muut saamiset	149 880,30	149 880,30
VAIHTUVAT VASTAAVAT	2 993 818,47	3 548 182,13
Saamiset	2 882 052,35	3 444 638,12
Lyhytaikaiset	2 882 052,35	3 444 638,12
Myyntisaamiset	2 191 627,12	2 033 597,47
Saamiset kunnalta	684 092,23	1 406 052,05
Muut saamiset	0,00	230,00
Siirtosaamiset	6 333,00	4 758,60
Rahat ja pankkisaamiset	111 766,12	103 544,01
Maksuliiketilit	111 766,12	103 544,01
VASTAAVAA YHTEENSÄ	31 409 207,07	30 441 090,98
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA	26 961 430,01	26 050 526,51
Peruspääoma	19 640 900,81	19 640 900,81
Edellisten tilikausien ylijäämä	6 409 625,70	5 430 666,13
Tilikauden ylijäämä	910 903,50	978 959,57
VIERAS PÄÄOMA	4 447 777,06	4 390 564,47
Pitkäaikainen	3 612 619,64	3 461 371,25
Muut velat/Liitymismaksut ja muut velat	3 612 619,64	3 461 371,25
Lyhytaikainen	835 157,42	929 193,22
Ostovelat	402 844,88	365 555,18
Velat kunnalle	9 727,56	14 893,07
Muut velat/Liitymismaksut ja muut velat	221 305,81	332 781,72
Siirtovelat	201 279,17	215 963,25
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	31 409 207,07	30 441 090,98
Liikelaitoksen tunnusluvut		
Omavaraisuusaste, %	85,84	85,58
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	59,08	59,57
Kertynyt yli-/alijäämä (1000 €)	7 321	6 410
Lainakanta 31.12. (1000 €)	0	0
Lainasaamiset 31.12 (1000 €)	0	0

Taseen tunnuslukujen selitykset

Omavaraisuusaste %

= 100 * (oma pääoma + poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (koko omapääoma - saadut ennakot)

Suhteellinen velkaantuneisuus %

= 100 * (vieras pääoma - saadut ennakot) / käyttötulot

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €

= edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Tilikauden tuloksen käsittely

Kajaanin Vesi -liikelaitoksen johtokunta allekirjoittaa Kajaanin Vesi -liikelaitoksen tilinpäätöksen 2020 ja päättää, että tilikauden ylijäämä 910.903,50 euroa kirjataan Kajaanin Vesi -liikelaitoksen taseeseen oman pääoman tilikauden yli-/alijäämätilille.

Kajaanin Vesi -liikelaitoksen johtokunta esittää Kajaanin Vesi -liikelaitoksen tilinpäätöksen 2020 Kajaanin kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi.

4. Tilinpäätöksen liitetiedot 31.12.2020

4.1. Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Kajaanin kaupunginvaltuuston hyväksymän poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet. Alle 10.000 euron hankinnat pois lukien vesi- ja jätevesimittarit, on kirjattu vuosikuluksi.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

4.2. Tuloslaskelman liitetiedot

Liikevaihto ja muut varsinaisen toiminnan tuotot		
	2020	2019
Käyttömaksut	5 829 257,08	5 779 568,80
Perusmaksut	1 486 073,75	1 443 793,70
Muut Palvelut	183 021,11	180 343,61
Liikevaihto	7 498 351,94	7 403 706,11
Liiketoiminnan muut tuotot	23 948,49	18 027,26
Avustukset	6 373,32	4 574,75
Tuotot yhteensä	7 528 673,75	7 426 308,12

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua Kajaanin kaupungin poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenosta arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit sekä poistomenetelmät ovat:

	Poisto aika vuotta	Poisto- menetelmä
Aineettomat hyödykkeet		
Tietokoneohjelmat	3	tasapoisto
Muut aineettomat oikeudet	5	tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot	5	tasapoisto
Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset	20-40	tasapoisto
Kiinteät rakenteet ja laitteet	15-30	tasapoisto
Koneet ja kalusto	3-10	tasapoisto
Muut aineelliset hyödykkeet, luonnonvarat		Käytön mukainen poisto

Tuloutus kaupungille

	2020	2019
Peruspääoman korko	39 281,80	39 281,80
Tuloutus ylijäämistä	1 160 718,20	1 160 718,20
Yhteensä	1 200 000,00	1 200 000,00

4.3. Taseen liitetiedot**4.3.1. Taseen vastaavia koskevat liitetiedot****Pysyvät vastaavat 31.12.2020**

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet	Aineelliset hyödykkeet							Sijoitukset Muut saamiset	Yhteensä
	Aineettomat hyödykkeet	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Ennako- maksut ja keskenkäiset hankinnat	Palautus- kelpoiset liittymis- maksut		
Poistamaton hankintameno 1.1	0,00	262 814,62	4 030 188,55	22 075 119,29	134 900,89	240 005,20	149 880,30	26 892 908,85	
Lisäykset tilikauden aikana	450 892,87		16 143,95	2 090 831,06	237 043,77	558 629,50		3 353 541,15	
Rahoitusosuudet tilikaudella				0,00				0,00	
Vähennykset tilikauden aikana								0,00	
Siirrot erien välillä	58 835,93		0,00	181 169,27	0,00	-240 005,20		0,00	
Tilikauden poisto	0,00		-235 721,92	-1 555 463,95	-39 875,53			-1 831 061,40	
Arvonlennukset ja niiden palautukset								0,00	
Poistamaton hankintameno 31.12	509 728,80	262 814,62	3 810 610,58	22 791 655,67	332 069,13	558 629,50	149 880,30	28 415 388,60	
Arvonkorotukset									
Kirjanpitoarvo 31.12	509 728,80	262 814,62	3 810 610,58	22 791 655,67	332 069,13	558 629,50	149 880,30	28 415 388,60	

Maa- ja vesialueiden erittely

	2020	2019
Maa- ja vesialueet		
Kiinteistöjen liittymismaksut	160 374,88	160 374,88
Muut maa- ja vesialueet	102 439,74	102 439,74
Maa- ja vesialueet yhteensä	262 814,62	262 814,62

Vaihtuvat vastaavat 31.12.2020

Saamisten erittely

	2020		2019	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0,00	242 863,51	0,00	230 249,92
Yhteensä	0,00	242 863,51	0,00	230 249,92
Saamiset kuntayhtymiltä				
Myyntisaamiset	0,00	23 195,48	0,00	23 862,57
Yhteensä	0,00	23 195,48	0,00	23 862,57
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä				
Myyntisaamiset	0,00	1 396,80	0,00	767,53
Yhteensä	0,00	1 396,80	0,00	767,53
Saamiset kunnalta				
Myyntisaamiset	0,00	85 034,82	0,00	117 199,36
Lainasaamiset	0,00	599 057,41	0,00	1 288 852,69
Yhteensä	0,00	684 092,23	0,00	1 406 052,05
Saamiset muilta				
Myyntisaamiset	0,00	1 924 171,33	0,00	1 778 717,45
Muut saamiset	0,00	0,00	0,00	230,00
Siirtosaamiset	0,00	6 333,00	0,00	4 758,60
Yhteensä	0,00	1 930 504,33	0,00	1 783 706,05
Saamiset yhteensä	0,00	2 882 052,35	0,00	3 444 638,12

Siirtosaamiisiin sisältyvät olennaiset erät

	2020	2019
Lyhytaikaiset siirtosaamiset		
Kela, korvaus työterveyshuollosta	6 333,00	4 758,60
yhteensä	6 333,00	4 758,60

4.3.2. Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Oman pääoman erittely

	2020	2019
Peruspääoma 1.1.	19 640 900,81	19 640 900,81
Lisäykset	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00
Peruspääoma 31.12.	19 640 900,81	19 640 900,81
Edellisten tilikausien ylijäämä	6 409 625,70	5 430 666,13
Tilikauden ylijäämä	910 903,50	978 959,57
yhteensä	26 961 430,01	26 050 526,51

Vieras pääoma

	2020		2019	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat	0,00	52 591,85	0,00	36 588,97
Muut velat	52 324,53	0,00	52 324,53	0,00
Yhteensä	52 324,53	52 591,85	52 324,53	36 588,97
Velat kuntayhtymille				
Ostovelat	0,00	590,00	0,00	674,70
Muut velat	56 744,64	0,00	56 744,64	0,00
Yhteensä	56 744,64	590,00	56 744,64	674,70
Velat kunnalle				
Ostovelat	0,00	9 727,56	0,00	14 893,07
Muut velat	181 141,09	0,00	189 324,63	0,00
Yhteensä	181 141,09	9 727,56	189 324,63	14 893,07
Velat muille				
Ostovelat	0,00	349 663,03	0,00	328 291,51
Muut velat	3 322 409,38	221 305,81	3 162 977,45	332 781,72
Siirtovelat	0,00	201 279,17	0,00	215 963,25
Yhteensä	3 322 409,38	772 248,01	3 162 977,45	877 036,48
Vieras pääoma yhteensä	3 612 619,64	835 157,42	3 461 371,25	929 193,22

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät	2020	2019
Lomapalkkajaksotus	201 279,17	184 345,80
Tulospalkkio	0,00	31 617,45
Siirtovelat yhteensä	201 279,17	215 963,25

4.3.3 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

	2020	2019
Leasingvastuut		
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	34 321,90	46 331,03
Myöhemmin maksettavat	21 718,78	40 169,14
Yhteensä	56 040,68	86 500,17

	2020	2019
Vuokravastuut		
Alle vuoden sisällä erääntyvät vuokravastuut	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	0,00

4.3.4 Ympäristöasiat

	2020	2019
Ympäristötuotot		
Viemärlaitoksen tuotot	4 840 181,53	4 647 226,56
Ympäristökulut		
Maaperän ja pohjaveden suojelu	0,00	0,00
Vesiensuojelu	0,00	0,00
Viemärlaitoksen kulut	-3 438 966,84	-3 375 097,94
Ympäristö netto	1 401 214,69	1 272 128,62

Pysyviin vastaaviin sisältyviä aktivoituja pitkävaikutteisia ympäristömenoja, tasearvo 31.12.

	2020	2019
Maa-alueet		
Jätevedenpuhdistamon maa-alue	51 983,36	51 983,36
Rakennukset		
Viemärlaitoksen rakennukset	1 676 104,76	1 798 252,76
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Viemärlaitoksen kiinteät rakenteet ja laitteet	11 071 987,62	11 372 556,34
Aktivoidut ymääristökulut yhteensä	12 800 075,74	13 222 792,46

4.3.5 Henkilöstöä koskevat liitetiedot

	2020	2019
Henkilöstön määrä 31.12. (htv2)		
vakituiset	18,30	17,30
määräaikaiset	1,60	2,60
työllistetyt	0,00	0,00
Yhteensä	19,90	19,90
Henkilöstökulut		
Tuloslaskelman henkilöstökulut		
Maksetut palkat	948 799,90	937 524,67
Henkilöstökorvaukset	-2 145,70	-560,21
Palkat ja palkkiot yhteensä	946 654,20	936 964,46
Eläkekulut	238 969,00	237 615,05
Muut henkilösivukulut	30 883,73	28 347,37
Tuloslaskelman henkilöstökulut yhteensä	1 216 506,93	1 202 926,88
Aktivoidut henkilöstökulut yhteensä	0,00	0,00

5. Kirjanpitokirjat ja tositelajit

KIRJANPITOKIRJAT

Päiväkirja	sähköinen
Pääkirja	sähköinen
Tuloslaskelma	sähköinen
Tase	sähköinen
Rahoituslaskelma	sähköinen
Tilipuitteet	sähköinen
Ostoreskontra	sähköinen
Myyntireskontra	sähköinen
Tasekirja	sähköinen
Tase-erittelyt	sähköinen

TOSITELAJIT

AA	Käyttöomaisuus kirjanpitotosite	sähköinen
AB	Kirjanpitotosite	sähköinen
AF	Käyttöomaisuus poistotosite	sähköinen
AZ	Käyttöomaisuus purkamisen tosite	sähköinen
DR	Myyntireskontra Asiakkaat-lasku	sähköinen
DZ	Myyntireskontra Asiakkaat-maksu	sähköinen
K1	Kirjanpitoliittymä maksuliikenne	sähköinen
K2	Sips muistiotosite	sähköinen
KG	Ostoreskontra toimittajat-hyvitys	sähköinen
KP	Ostoreskontra tilien ylläpito	sähköinen
KR	Ostoreskontra toimittajat lasku	sähköinen
KZ	Ostoreskontra toimittajat maksu	sähköinen
PA	Palkat	sähköinen
RE	Hankinta - lasku brutto	sähköinen
RV	Myynti - laskun siirto	sähköinen
SA	Pääkirjatilitosite	sähköinen
SB	Palkat lomapalkkavaraukset	sähköinen
WE	Varastokirjaukset tavaravastaanotto	sähköinen
ZK	Liittymät palvelukassa	sähköinen
ZD	Luottotappiokirjaukset	sähköinen

6. Tilinpäätöksen allekirjoitus

Kajaanissa 25. päivänä helmikuuta 2021

Johtokunta:

Akseli Leppänen, puheenjohtaja

Päivi Fonselius, varapuheenjohtaja

Teemu Ikonen

Anneli Määttä

Markku Pyy

Juha Nurminen, liikelaitoksen johtaja